

**§ 103 Verksamhetsberättelse och delårsrapport 2024
(ATL0051/24)****Beslut**

Den gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel godkänner delårsrapporten till och med 31 augusti 2024.

Sammanfattning

ATL-kontoret redovisar den ekonomiska uppföljningen till och med 31 augusti 2024. Verksamheten fortgår enligt lagd verksamhetsplan.

Beslutet är enligt förvaltningens förslag.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse Verksamhetsberättelse och delårsrapport 2024
- Verksamhetsberättelse och delårsrapport 2024 - Gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel

Skickas till

Samtliga samverkande kommuner i gemensamma nämnden

Rapportering till kommunfullmäktige

Verksamhetsberättelse och delårsrapport 2024

Gemensamma nämnden för alkohol, tobak och
receptfria läkemedel

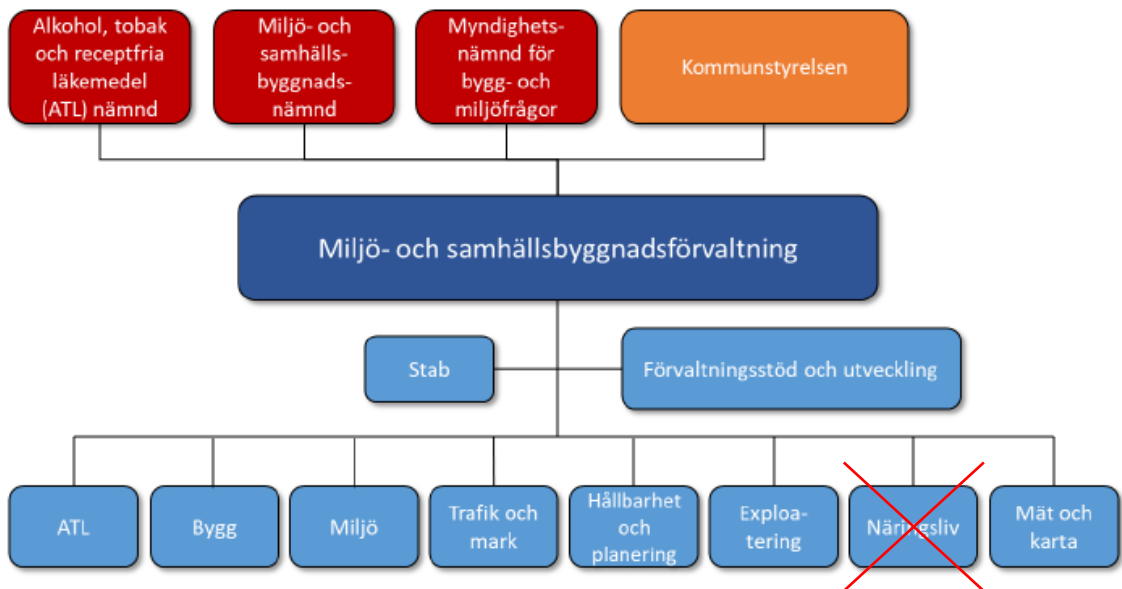
Innehåll

Organisation	1
Uppdrag och ansvar	2
Händelser av väsentlig betydelse	3
Nämndens verksamhetsmål	4
Statistik	5
Serveringsställen	5
Försäljningsställen	7
Väsentliga personalförhållanden	8
Förväntad utveckling	9
Driftredovisning	10

Organisation

Gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel är ett samarbete mellan sju kommuner i Dalarna. Borlänge, Falun, Gagnef, Hedemora, Ludvika, Säter och Smedjebacken har kommit överens om att samarbeta i en gemensam nämnd enligt kommunallagen (2017:725) 9 kap §§ 19–35.

Falu kommun är värdkommun och nämnden ingår därmed i Falu kommuns organisation och tjänstepersonerna är placerade på ATL-kontoret som i sin tur ingår i miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen. Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningens uppdrag är att tillsammans skapa, bevara och säkerställa ett långsiktigt attraktivt Falun att bo, besöka och verka i. Förvaltningen är uppdelad i nio avdelningar och styrs av tre nämnder samt kommunstyrelsen.

Näringsliv

Från och med 2024-01-01 har Näringsliv förflyttats till Kommunstyrelseförvaltningen.

Uppdrag och ansvar

Gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel är ett samarbete mellan sju kommuner i Dalarna. Borlänge, Falun, Gagnef, Hedemora, Ludvika, Smedjebacken och Säter har kommit överens om att samarbeta i en gemensam nämnd enligt kommunallagen (2017:725) 9 kap §§ 19–35.

De frågor nämnden hanterar är:

- Prövning och tillsyn enligt alkohollagen
- Prövning och tillsyn enligt lag om tobak och liknade produkter (dock ej tillsyn av rökfria miljöer)
- Tillämpning av och tillsyn enligt lag om tobaksfria nikotinprodukter
- Kontroll av läkemedelsförsäljning av receptfria läkemedel i detaljhandeln

Händelser av väsentlig betydelse

Den 1 april trädde besluten om nya taxor och avgifter i kraft, vilket innebär att det numera är samma avgifter i samtliga kommuner. De två största förändringarna är tillsynsavgiften för serveringstillstånd och kostnadsfördelningen mellan kommunerna. Tillsynsavgiften är numera riskbaserad vilket gör att det finns ett tydligt samband mellan avgiften och antalet tillsynsbesök, man kan även få en lägre riskklass om man har god efterlevnad utifrån principen att det ska löna sig att göra rätt. Kostnadsfördelningen mellan kommunerna sker numera på nettokostnaden för kommunerna, till skillnad från tidigare då fördelningen gjordes direkt på budgeten. Förändringen innebär en enklare hantering, mindre administration och förväntas ge mer träffsäkra prognoser för kommunernas kostnad.

Den 1 april började även de nya riktlinjerna för serveringstillstånd att gälla. De nya riktlinjerna är omskrivna med fler rubriker för att förtydliga och lättare hitta information. Riktlinjerna innebär även vissa förändringar för serveringstillstånden där den största förändringen är att det numera är möjligt att få serveringstid till klockan 03 under som längst ett år i taget om man har stadigvarande serveringstillstånd, och möjlighet att få serveringstid till klockan 04 vid enstaka tillfällen.

ATL-kontoret har köpt in en funktion för digital fakturering till verksamhetssystemet för serveringstillstånd. Det innebär en enklare och snabbare hantering av fakturering som förkortar arbetstiden avsevärt.

I och med den nya informationshanteringsplanen har nämnden övergått från pappersarkivering till digital arkivering från och med i år. Den digitala arkiveringen innebär en betydande minskning av det administrativa arbetet av varje ärende då det avslutas.

ATL-kontoret har bjudit in kommunernas näringslivskontor, centrumföreningar, Svenskt näringsliv och Visita till samarbetsmöten. Syftet med mötena är att diskutera hur vi kan samarbeta gällande det förebyggande arbetet, bland annat med informationsdelning vid inbjudningar till krögarträffar och Ansvarsfull alkoholserving eller om det finns frågor eller behov av lokala krögarträffar i respektive kommun.

Nämndens verksamhetsmål

Under perioden för verksamhetsplanen ska verksamheten utvecklas genom ett fördjupat samarbete mellan kommunerna och andra myndigheter. Verksamheten ska även utvecklas i det förebyggande arbetet genom att bidra till att *det ska vara lätt att göra rätt*, bland annat genom förbättrad information och kommunikation med näringsidkarna.

Nämndens verksamhetsmål ska vara kopplade till grunduppdraget. Målen ska vara påverkbara och mätbara och det ska anges vilka indikatorer som kan följa upp målen. De mål som bedöms adekvata är att handläggningstiderna ska hållas samt att tillsynerna ska utföras enligt tillsynsplanerna. Inför 2023 infördes ett nytt mål, nämligen att NKI-värdet ska öka (NKI = Nöjd Kund Index) Värdet mäts genom Insikt som är framtaget av SKR.

Nämndens mål	Indikator	Utgångsläge	Målvärde för indikatorn Datum
Handläggningstiden för serveringstillstånd och försäljningstillstånd ska hållas	Handläggningstid i avslutade ärenden	Följs upp årligen	Ansökningar ska handläggas inom föreskriven tid
Tillsyn ska utföras till 100% enligt tillsynsplanerna	Tillsynsplan för serveringstillstånd, tobakstillstånd, folköl, e-cigaretter och receptfria läkemedel	Följs upp årligen	Tillsynen ska utföras enligt plan
Nämndens NKI-värde ska öka	NKI-värde genom Insikt	66 i NKI för 2022	68 i NKI för 2023

Handläggningstid:

Alla ärenden med beslut under januari – april 2024 har handlagts inom föreskriven tid, med undantag av ett ärende där beslutet fattades tre dagar efter föreskriven tid.

Tillsyn:

Yttre tillsyn: Det har under perioden utförts färre tillsyner på serveringsställen i år jämfört med samma period föregående år, det beror på att vi under våren haft utbildning och genomgång med de arvoderade inspektörerna för att höja kvalitén på tillsynerna. På försäljningsställena har fler tillsyner utförts jämfört med samma period förra året.

Inre tillsyn: Det har inte funnits behov av att öppna lika många inre tillsyner som förra året på serveringsställena. På försäljningsställena har fler inre tillsyner öppnats som främst gällt att bolagen inte anmält bolagsändringar.

Förebyggande tillsyn: Gällande den förebyggande tillsynen har krögarträff hållits i mars och utbildningen Ansvarsfull alkoholservering anordnades i april.

NKI:

Resultatet från Insikt för 2023 har kommit med NKI på 71 vilket kan jämföras med 2022 då NKI var 66, målet är därför uppfyllt.

Statistik

Serveringsställen

Antal stadigvarande serveringstillstånd

2024-08-31 (2023-12-31)

Borlänge	54 (60)
Falun	73 (71)
Gagnef	10 (9)
Hedemora	18 (20)
Ludvika	23 (20)
Smedjebacken	13 (12)
Säter	13 (12)
Totalt	204 (204)

Antal yttre tillsyner på serveringsställen

1 januari – 31 augusti 2024 (1 januari – 31 augusti 2023)

Borlänge	61 (78)
Falun	67 (95)
Gagnef	10 (14)
Hedemora	15 (20)
Ludvika	20 (24)
Smedjebacken	14 (13)
Säter	17 (11)
Totalt	204 (255)

Antal beviljade serveringstillstånd

1 januari – 31 augusti 2024 (1 januari – 31 augusti 2023)

Kommun	Stadigvarande	Tillfälligt till allmänheten	Tillfälligt till slutet sällskap
Borlänge	3 (2)	5 (2)	0 (1)
Falun	4 (9)	14 (13)	7 (7)
Gagnef	2 (1)	5 (4)	2 (0)
Hedemora	3 (0)	3 (3)	1 (6)
Ludvika	3 (3)	1 (5)	12 (8)
Smedjebacken	2 (2)	11 (5)	1 (4)
Säter	1 (1)	3 (2)	5 (5)
Totalt	18 (18)	42 (34)	28 (31)

Antal öppnade ärenden gällande ansökan om serveringstillstånd
1 januari – 31 augusti 2024 (1 januari – 31 augusti 2023)

Kommun	Stadigvarande	Tillfälligt till allmänheten	Tillfälligt till slutet sällskap
Borlänge	3 (7)	7 (6)	0 (1)
Falun	3 (11)	12 (13)	8 (8)
Gagnef	1 (1)	4 (3)	2 (0)
Hedemora	9 (0)	3 (7)	2 (6)
Ludvika	0 (5)	2 (7)	16 (7)
Smedjebacken	2 (2)	13 (6)	2 (3)
Säter	2 (1)	3 (5)	8 (4)
Totalt	20 (27)	44 (47)	38 (29)

Antal öppnade övriga utredningsärenden för serveringstillstånd
1 januari – 31 augusti 2024 (1 januari – 31 augusti 2023)

Kommun	Ändring i tillståndet	Ändring i styrelse/ägande	Inre tillsyn
Borlänge	9 (10)	5 (8)	5 (7)
Falun	17 (11)	7 (5)	3 (8)
Gagnef	1 (3)	0 (2)	0 (0)
Hedemora	1 (2)	0 (1)	1 (1)
Ludvika	0 (7)	1 (1)	1 (3)
Smedjebacken	2 (2)	0 (0)	0 (1)
Säter	5 (1)	1 (1)	0 (1)
Totalt	35 (36)	14 (18)	10 (21)

Antal öppnade övriga ärenden för serveringstillstånd
1 januari – 31 augusti 2024 (1 januari – 31 augusti 2023)

Kommun	Överklagnings-ärenden	Anmälan serveringsansvariga (e-tjänst)	Remiss spelinspektionen	Övrigt
Borlänge	1 (1)	53 (53)	2 (2)	10 (7)
Falun	1 (1)	53 (45)	1 (1)	8 (5)
Gagnef	0 (1)	3 (6)	0 (0)	1 (4)
Hedemora	1 (0)	12 (8)	1 (0)	8 (2)
Ludvika	0 (0)	32 (11)	0 (1)	8 (2)
Smedjebacken	0 (1)	3 (1)	0 (0)	1 (3)
Säter	0 (0)	4 (9)	1 (0)	1 (3)
Totalt	3 (4)	161 (133)	5 (4)	37 (26)

Försäljningsställen

Antal försäljningsställen per kommun varav försäljning av de olika varukategorierna

2024-08-31 (2023-12-31)

Kommun	Ställen	Försäljnings- tillstånd	E-cigarett	Nikotin- produkter	Folköl	Receptfria läkemedel
Borlänge	43 (44)	31 (34)	20 (17)	33 (33)	25 (26)	23 (23)
Falun	44 (40)	32 (33)	17 (12)	33 (29)	33 (32)	27 (28)
Gagnef	9 (8)	7 (7)	2 (1)	8 (7)	8 (8)	7 (6)
Hedemora	19 (19)	14 (14)	6 (5)	11 (10)	14 (14)	8 (10)
Ludvika	29 (29)	21 (21)	14 (7)	22 (21)	22 (22)	15 (16)
Smedjebacken	8 (9)	7 (7)	3 (2)	6 (6)	8 (9)	6 (6)
Säter	10 (10)	8 (8)	3 (2)	6 (6)	7 (7)	7 (7)
Totalt	162 (159)	120 (124)	65 (46)	119 (112)	117 (118)	93 (96)

Antal öppnade ärenden

1 januari – 31 augusti 2024 (1 januari – 31 augusti 2023)

Kommun	Ansökan om försäljnings- tillstånd	Ändring i styrelse/ägande	Överklagnings- ärenden	Anmälning om försäljning
Borlänge	2 (5)	3 (4)	0 (0)	8 (17)
Falun	3 (1)	7 (5)	0 (0)	11 (9)
Gagnef	1 (0)	0 (2)	1 (0)	2 (1)
Hedemora	0 (0)	4 (2)	0 (0)	3 (4)
Ludvika	1 (1)	3 (2)	0 (1)	7 (11)
Smedjebacken	0 (0)	0 (0)	0 (0)	2 (1)
Säter	0 (0)	1 (0)	0 (0)	1 (1)
Totalt	7 (7)	18 (15)	1 (1)	34 (44)

Antal tillsyner av försäljningsställen med försäljningstillstånd, e-cigarett, tobaksfria nikotinprodukter, folköl eller receptfria läkemedel

1 januari – 31 augusti 2024 (1 januari – 31 augusti 2023)

Kommun	Yttre tillsyner	Inre tillsyner
Borlänge	43 (22)	5 (0)
Falun	39 (3)	4 (0)
Gagnef	8 (8)	1 (1)
Hedemora	20(18)	2 (0)
Ludvika	25 (9)	1 (1)
Smedjebacken	8 (2)	0 (0)
Säter	7 (10)	1 (1)
Totalt	150 (72)	14 (3)

Väsentliga personalförhållanden

Personalen på ATL-kontoret är anställda av miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen, och lånas ut till den gemensamma nämnden för alkohol, tobak och receptfria läkemedel. Under 2024 har en alkoholhandläggare sagt upp sig, och en ny har rekryterats. Under perioden med vakans har två pensionerade alkoholhandläggare arbetat deltid för att avlasta den ordinarie personalen.

Förväntad utveckling

Verksamheten förväntas fortsätta enligt beslutad verksamhetsplan.

Driftredovisning

I tabellerna nedan ses en sammanfattning av årets resultat till och med augusti jämfört med budget, samt en prognos för helår och prognostiserad budgetavvikelse.

Budget och prognos (tkr)

	Utf ack aug 2024	Budg ack aug 2024	Avv budg - utf	Budget helår	Prognos helår	Avvikelse
Kostnader	3133	3384	-251	5100	5100	0
Intäkter	4061	2340	1721	4080	4727	+647
Kommunkostnad	-	-	-	1020	373	-647

Kostnaderna till och med augusti är lägre än budgeterat vilket beror på lägre personalkostnad under vakansen. Under hösten planeras vissa investeringar bland annat för att utveckla verksamheten genom digitalisering, prognosen för året lämnas därför oförändrad.

Intäkterna är högre än budgeterat beror på att flera serveringsställen tillhör en högre riskklass än prognosen, samt att prisbasbeloppet ökat mer än väntat för 2024.

Att intäkterna blir högre medför att kommunernas kostnader minskar.

Prognos kostnadsfördelning mellan kommunerna för 2024 (tkr)

Kommun	Procent	Belopp
Borlänge	27,7%	103
Falun	31,9%	119
Gagnef	4,7%	18
Hedemora	8,7%	32
Ludvika	15,4%	57
Smedjebacken	5,9%	22
Säter	5,7%	21
Summa	100,0%	373

Utifrån att återbetalningen från 2023 är högre än prognosen för kommunernas kostnad under året kommer kommunerna inte att faktureras under året, utan en avräkning kommer att göras i samband med verksamhetsberättelsen för 2024.